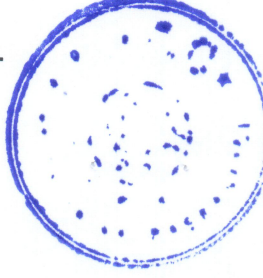

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen: İzmir Tabip Odası
Vekili : Av. Abdullah Hızal - Av. Mithat Kara
Şair Eşref Bulv. No:22 Karaahmetoğlu İş Merk.
Kat:4/407 Montrö/İZMİR

Davalı : Sağlık Bakanlığı
Vekili : (Hukuk Müşaviri) Av. Recep Aydın Güleç
Sağlık Bakanlığı Ek Hizmet Binası
Mahmut Esat Bozkurt Cad. Umut Sok. No:19 K:11
Kolej - ANKARA

İstemin Özeti : Sağlık Bakanlığı'nın 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Sağlık hizmetinin sürekliliği ve ertelenemez özelliği nedeniyle, kamu ve özel sağlık kuruluşlarında çalışan sağlık personelinin, ihtiyaç duyulduğunda sağlık kuruluşuna en kısa sürede ulaşımının sağlanmasının büyük önem taşıdığı, acil durumlarda veya icap nöbetlerinde hizmetine ihtiyaç duyulan personelin zamanında sağlık kurumuna ulaşamadığı; ilçelerde görev yapan personelin il merkezinde, il merkezinde görev yapan personelin ise başka ilde ikamet etmesi nedeniyle, sağlık kuruluşuna başvuran hastalar için ilgili doktorun çağırılması yerine hastanın başka hastaneye sevk edilmesi yolunun tercih edildiği; davanın ve yürütmenin durdurulması isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi : A. Habip Yıldırım

Düşüncesi : Dava konusu Genelgenin dayanağı olan 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55. maddesi, Anayasa Mahkemesi'nin 14.02.2013 tarih ve E:2011/150 sayılı kararı ile iptal edildiğinden, dava konusu Genelge hukuksal dayanağını yitirerek hukuka aykırı bir konuma gelmiştir.

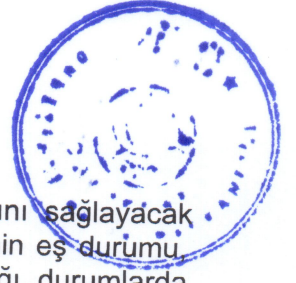
Açıklanan nedenle, Sağlık Bakanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin yürütmesinin durdurulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesince davalı idarenin savunması alındıktan sonra incelenmesine karar verilen yürütmenin durdurulması istemi, savunmanın geldiği görülmekle yeniden incelendi, gereği görüldü:

Dava, Sağlık Bakanlığı Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55. maddesinde, Bakanlığın, kamu ve özel bütün sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık personeli için görevli olduğu kuruluşun bulunduğu yerleşim yeri sınırları içinde ikamet etme mecburiyeti getirebileceği, bu mecburiyetin usûl ve esaslarının Bakanlıkça belirleneceği, hükmü yer almış, anılan madde uyarınca yayımlanan dava konusu **2012/31 sayılı Genelgede**, "... hastaların ihtiyaç duydukları sağlık hizmetine zamanında ulaşabilmelerinin büyük önem taşıdığı, ...kamu ve özel sağlık kuruluşlarında sağlık hizmetlerinin verimli ve aksamadan yerine getirilmesini temin amacıyla normal mesai saatleri haricinde de hizmetine ihtiyaç duyulabilen sağlık personelinin, ihtiyaç durumunda en kısa sürede sağlık kuruluşuna ulaşması gerektiği; bu itibarla ilgili personelin

normal ulaşım şartlarında 30 dakika içerisinde sağlık kuruluşunda bulunmasını sağlayacak şekilde belirtilen Kanun hükmüne riayet edilmesi gerektiği; mülki idare amirlerinin eş durumu, sağlık mazereti sebebiyle ya da personelin ikameti için mesken bulunmadığı durumlarda sağlık hizmetinin aksamaması için gerekli tedbirleri almak kaydıyla, bu süreyi ilgili kişinin ihtiyacını dikkate alarak belirleyebileceği; uygulamanın titizlikle takibi ile genelgeye aykırı hareket eden personel hakkında görev yaptığı kuruluşun mevzuatına göre idari ve disiplin işlemi yapılması hususunda gereğinin yapılmasının" istenildiği, anılan Genelgenin iptali istemiyle de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

1982 Anayasası'nın "Yerleşme ve Seyahat Hürriyeti" başlıklı 23. maddesinde, herkesin yerleşme ve seyahat hürriyetine sahip olduğu; yerleşme hürriyetinin, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak amacıyla Kanunla sınırlanabileceği, hükme bağlanmış; 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55. maddesinde de, Bakanlığın, kamu ve özel bütün sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan sağlık personeli için görevli olduğu kuruluşun bulunduğu yerleşim yeri sınırları içinde ikamet etme mecburiyeti getirebileceği, bu mecburiyetin usul ve esaslarının Bakanlıkça belirleneceği, hükmüne yer verilmiştir.

Bakılan uyuşmazlıkta, dava konusu Genelgenin dayanağı olan 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin "İkamet Mecburiyeti" başlıklı 55. maddesinin iptali istemiyle yapılan başvuru üzerine Anayasa Mahkemesi'nin 14.02.2013 tarih ve E:2011/150, K:2013/30 sayılı kararı ile, "...KHK'nin 55. maddesiyle, Sağlık Bakanlığına, gerek kamuya ait gerekse özel kişi ve kuruluşlara ait bütün sağlık kuruluşlarında çalışmakta olan her kademede sağlık personeli için görevli olduğu sağlık kuruluşunun bulunduğu yerleşim yeri sınırları içinde ikamet etme mecburiyeti getirme yetkisinin tanındığı; bu mecburiyetin usul ve esaslarının ise Bakanlıkça belirlenmesinin öngörüldüğü; sağlık personeline çalıştığı yerde ikamet mecburiyeti getirilmesi hususunun, Anayasa'nın 23. maddesinde düzenlenmiş bulunan "yerleşme ve seyahat hürriyeti" ile yakından ilgili olduğu; bu maddenin, Anayasa'nın ikinci kısmının ikinci bölümünde düzenlendiği; Anayasa'nın 91. maddesi gereğince bu bölümde yer alan hak ve hürriyetlerin KHK'lerle düzenlenmesinin mümkün olmadığı, dava konusu kuralın Anayasa'nın 91. maddesinin birinci fıkrasına aykırı olduğu..." gerekçesiyle iptaline karar verilerek iptal hükmünün kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesinin uygun görüldüğü; anılan kararın ise 25.06.2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandığı anlaşılmaktadır.

1982 Anayasası'nın 148. maddesinde, Anayasa Mahkemesi'nin, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetleyeceği; 153. maddesinde, Anayasa Mahkemesinin kararlarının kesin olduğu, iptal kararlarının gerekçesi yazılmadan açıklanamayacağı, ... Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümlerinin, iptal kararlarının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkacağı, gereken hallerde Anayasa Mahkemesinin iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabileceği, bu tarihin, kararın Resmi Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemeyeceği, ...iptal kararlarının geriye yürümeyeceği, Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmi Gazetede hemen yayımlanacağı ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Dava konusu Genelgenin dayanağı olan 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 55. maddesinin iptali istemini inceleyen Anayasa Mahkemesi'nce, sağlık personeline çalıştığı yerde ikamet mecburiyeti getirilmesi hususunun Anayasa'nın 23. maddesinde düzenlenmiş bulunan "yerleşme ve seyahat hürriyeti" ile yakından ilgili olduğu vurgulanmakla birlikte, başvurunun esası hakkında herhangi bir değerlendirme yapılmayarak iptal hükmünün dokuz ay sonra yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONBEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2013/2245

Buna göre, Anayasa Mahkemesinin iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi ileriye dönük olarak ertelenmiş bulunması, yasama organına iptal kararının gerekçesine uygun olarak yeni bir düzenleme için olanak tanımak ve ortada hukuki bir boşluk yaratmamak amacına yöneliktir. İptal kararının yürürlüğe gireceği tarihin ileriye dönük olarak ertelenmiş olması, yargı yerlerinin çözümlenmekte oldukları uyuşmazlıklarda Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilen kuralların uygulaması sonucuna yol açmaz. Anayasa Mahkemesince bir kanunun veya kanun hükmünde kararnamenin tümünün ya da bunların belirli hükümlerinin Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde, eldeki davaların Anayasaya aykırılığı saptanmış olan kurallara göre görüşülüp çözümlenmesi, hukukun üstünlüğü ilkesine de aykırı düşecektir.

Öte yandan, kanunların uygulanmasını göstermek için çıkartılan tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge vb. genel düzenleyici işlemlerin, dayanağı olan kanunlara aykırı düzenlemeler taşıyamayacakları İdare Hukuku ilkelerindedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı ile Anayasada güvence altına alınan "yerleşme ve seyahat hürriyeti"nin kullanımının taşıdığı önem dikkate alındığında, hukuki dayanağı olan Kanun Hükmünde Kararname kuralı iptal edilmiş bulunan dava konusu Genelgenin hukuksal dayanağını yitirerek hukuka aykırı bir konuma geldiği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Yasanın 27. maddesindeki koşullar gerçekleşmiş bulunduğundan, Sağlık Bakanlığı'nın 25.07.2012 tarih ve 2012/31 sayılı Genelgesinin yürütülmesinin durdurulmasına, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 7 (yedi) gün içinde İdari Dava Daireleri Kurulu'na itiraz edilebileceğinin taraflara bildirilmesine, 27/06/2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kırdar
ÖZSOYLU

Üye
Dr. Tacettin
ŞİMŞEK

Üye
Yunus
ÇETİN

Üye
Süleyman
KURT

Üye
Hannan
YILBAŞI

28.06.2013/H.Y.